

Politiskt program 2027-2030

Vår vision för Kungälv



Kungälv ska år 2050 vara en modern, robust och hållbar kommun där såväl besökare, invånare, civilsamhälle som näringsliv kan utvecklas och växa utan att belasta klimatet, naturen eller kommande generationer. Kommunens utveckling av serviceorter ska utgå från principen om "15-minutersstaden". Kommunens service ska bidra till mer livskraftiga och starka lokalsamhällen. Vi delar en gemensam framtid och vill bygga ett Kungälv där alla känner tillhörighet och delaktighet. Ett Kungälv att älska.



Från vilja till handling - vi vill göra Kungälv till en förebild för hållbar utveckling och framtidstro.
Kungälv ska bli en miljökommun

Det är dags att prioritera och investera i kärnverksamheten. Miljöpartiet föreslår en genomgripande omställning av kommunens styrning, ekonomi och prioriteringar. Det innebär exempelvis att återinföra en politisk nämndorganisation, modernisera styrningen med miljöledningssystemet ISO 14001, arbeta om budget- och uppföljning med hjälp av SKR, stärka transparensen och utveckla ett mer processorienterat politiskt arbetssätt.

Vi föreslår oberoende granskningar av hela kommunens ekonomi samt av arenaprojektet för att säkerställa en långsiktig hållbarhet utan att kärnverksamheterna riskeras. Därtill ingår en tydligare struktur för kommunens fastighetsäggande, förbättrad kommunikation, klara ställningstaganden kring arenabolaget samt en kraftfull satsning på kollektivtrafik med målsättning att hela Kungälv ska ingå i Zon A.

Miljöpartiets valprogram för Kungälv tar sin utgångspunkt i en strävan efter en klimatneutral och motståndskraftig kommun, där skolorna ges mer resurser, kollektivtrafiken blir ett attraktivt förstahandsval och där naturen värnas. Programmet betonar vikten av att lyssna på invånarna och att bedriva en ansvarsfull och långsiktigt hållbar ekonomisk politik.

Våra tre profilfrågor i valrörelsen

- *Barnen är Kungälv's hållbara framtid**
- *Kungälv ska bli en miljökommun**
- *Kungälv ska bli bättre på att tillvarata sina lokala resurser**

1. Ett hållbart och klimatsäkert Kungälv

Alla större exploateringsprojekt ska föregås av tidig ekologisk analys och naturvärdesinventering. Naturvärden, kolsänkor och ekosystemtjänster ska väga tungt i beslutsfattandet. Klimatanpassning, grön infrastruktur och naturbaserade lösningar ska integreras i all planering, inte hanteras i efterhand.

Klimatanpassning och robust infrastruktur – Klimatförändringen ger mer nederbörd, översvämningar och ökar risken för skred i Västra Götalands län. SVT rapporterar att länet har Sveriges högsta risk för skred och att ökade regnmängder gör lerjorden mer instabil; i centrala Kungälv har marken redan sjunkit efter byggnation på lera. Kommunen måste därför rusta viktiga samhällsfunktioner (skolor, vård, räddningstjänst, vatten/avlopp och annan infrastruktur) så att de klarar ett varmare och blötare klimat.

- **Nya klimatmål** – Miljöpartiet vill att Kungälv tar fram tydligare klimat- och miljömål; Nuvarande kommunala mål ligger inte ens i linje med regionens, Sveriges eller EU:s mål. Förslaget är två mål; att **kommunen ska vara klimatneutral senast 2035 och klimatpositiv senast 2045.**

2. Barnen är Kungälvs hållbar framtid



Mer resurser till skolan – Skolan i Kungälv ska reformeras. En **Skolnämnd** ska bildas. Miljöpartiet vill att skolorganisationen stärks och att skolan får mer resurser. Skolan ska minska sina barngrupper. Vi vill ha fler vuxna i skolan och ökad trygghet för barnen; lärarna ska ägna sig åt undervisning medan skolsköterskor, kuratorer och annan personal förstärks. Kungälv ska ligga över genomsnittet i GR i kvalitet och resurstilldelning för skolan.

Elevhälsa och specialpedagogik – Kungälv behöver decentralisera elevhälsan och ge rektorer större rådgivning. Vi vill ha en egen skolverksamhet för barn med omfattande stödbehov och ett brett kompetensutvecklingsprogram för all personal kring elever med särskilda behov.

- **Demokrati i skolan** – Ett skolråd införs på varje rektorsområde och ett kommunövergripande utbildningsråd skapas för samverkan mellan elever, föräldrar, personal och politiker. Skolpolitiken organiseras om i en nämnd som ger mer flexibilitet åt rektorerna.
- **Återta styrningen över arenaprojektet** – Arenaprojektet riskerar att ta allt mer resurser från välfärden och påverka skolans finansiering; Miljöpartiet vill att

kommunfullmäktige genomför en oberoende genomlysning av ekonomin samt återtar styrningen genom en ny inriktning för projektet och arenans framtida drift, samt sätter ett kostnadstak för investering och drift. Det behöver säkerställas hur skolan ska kunna nyttja arenan.

3. En satsning på välfärden - en Valfärdsnämnd

Vi vill inrätta en **Valfärdsnämnd** som sätter människan och folkhälsan före minutjakten. 2030 kommer var 4:e svensk vara över 65 år och det innebär att det krävs en prioritering, investering och reformering av äldreomsorgen.

Valfärdsnämnden ska driva en satsning på förkortad arbetstid inom välfärden för att stärka arbetsmiljön och kvaliteten i omsorgen. Personalen ska ges större professionellt ansvar och de äldre ska ges mer värdighet och trygghet i vardagen. Miljöpartiet vill starta ett **pilotprojekt med familjehemsvård för äldre**, som ett alternativ för de som önskar en mer hemlik och personlig omsorg.

I Finland finns ett etablerat koncept **familjehemsvård för äldre** som ett mellanting mellan hemtjänst och äldreboende. Erfarenheterna visar på ökad livskvalitet, starkare sociala relationer och ett mer kostnadseffektivt nyttjande av omsorgsresurser. Mot denna bakgrund föreslås att Kungälv kommun ska pröva en svensk anpassning av modellen genom ett pilotprojekt.

Vi vill ge barn och unga en starkare röst med fokus på tidiga insatser och helhetssyn. Valfärdsnämnden ska samordna socialtjänst, elevhälsa, folkhälsa, kultur och fritidsverksamhet för att fånga upp behov i tid och stärka den psykiska hälsan. Genom att satsa på tidiga insatser, meningsfull fritid och verkligt inflytande för barn och unga skapar vi tryggare uppväxtvillkor och bättre framtidsmöjligheter för alla.



4. Kollektivtrafik och hållbar mobilitet

Kungälv kommun ska aktivt driva på regionalt för strategiska infrastrukturprojekt som dubbelspår på Bohusbanan, ny fast älvförbindelse och förbättrad koppling mellan E6 och E45. Kommunen ska skilja på kortsiktiga åtgärder som kan genomföras omgående och långsiktiga investeringar som kräver regional samverkan, utan att låta väntan på stora beslut bromsa nödvändiga steg framåt. Steg ett; Fler och tätare turer

- Långsiktigt mål är en så väl utbyggd kollektivtrafik att familjer som bor inom en tätort i Kungälv serviceorter kan klara sig med en bil.
- Vi vill att hela Kungälv har som inriktning att bli **zon A** i Västtrafiks taxesystem.
- **Fria resor för seniorer och skolungdomar** – Pensionärer och skolungdomar ska åka gratis med kollektivtrafiken.
- **Bohusbanan med dubbelspår** – Bohusbanan byggs ut med dubbelspår. Miljöpartiet vill dessutom driva på för en ny fast älvförbindelse och att kopplingen mellan E6 och E45 får status som riksintresse.
- **Gång-, cykel- och pendelparkeringar** – Vi vill snabbt bygga ut gång- och cykelvägar mellan tätorterna och anlägga fler pendelparkeringar. Cykeln ska vara ett attraktivt alternativ; därför behövs fler säkra cykelparkeringar, luftstationer och möjligheter att ta med cykeln på buss och tåg.
- **Grön mobilitet** – Fler laddstationer för elbilar, tunga el-lastbilar och elbåtar inrättas, med särskild vikt på flerbostadsområden. Vi vill dessutom bygga bort hinder för cyklister och öka antalet cyklister.
- **Badbussar** införs till Kungälv större offentliga badplatser

5. Natur, miljö och biologisk mångfald



Hållbarhetsråd och med fokus på cirkulär ekonomi – Ett hållbarhetsråd involveras i kommunens hållbarhetsarbete för att säkerställa dialogen med civilsamhället med syfte att stödja och utveckla hållbarhetsarbetet. Ett sammanhållet arbete för kommunens återbruk ska inrättas, **mål och strategier för cirkulär ekonomi tas fram.**

- **Skydda naturen** – Kungälv ska skydda de kvarvarande ålgräsängarna mot exploatering och bevara strandskyddet. Kommunens skogsbruk ska övergå till hyggesfritt skogsbruk.
- Låt Kungälv få ett NATURUM i kustzonen
- Dammsbergen ska bli ett naturreservat, inte ett bostadsområde
- Utred hur det kan tillskapas en badplats i älven i centrala Kungälv.

6. Lokal mat och hållbar beredskap

Livsmedel, hållbarhet och beredskap ska upp på policynivå

Arbetet med hållbarhet och beredskap är två kritiska områden som allt mer möts. De behöver integreras för att skapa nya lösningar. Samhället i allmänhet och livsmedelsförsörjningen i synnerhet ställs inför nya utmaningar som gör att relationen mellan livsmedel, hållbarhet och beredskap behöver samordnas i en ny policy.

Offentlig upphandling behöver stimulera robust och lokal livsmedelsproduktion till välfärden. Den hållbara omställningen ger också gröna arbetstillfällen

Hela livsmedelskedjan behöver vara så robust att även allvarliga påfrestningar och störningar kan klaras med rimliga konsekvenser för samhället.

Hållbar lokal energi banar väg för sol, vind och biogas

Kommunens egna nya byggprojekt ska planeras för att optimera energiproduktion, kommunala fastigheter ska styras mot att själva producera mer av sin egen energi. En lokal biogasanläggning ska byggas för samrotning av matavfall och kommunen ska fortsätta bana väg för havsbaserad vindkraft.

7. Öppna mötesplatser, kultur och fritid

Kungälv har ett rikt kulturarv och vacker natur. Vi vill utveckla fler mötesplatser som sommargångar, öppna scener, popup-parker och fler offentliga kulturaktiviteter. Offentliga rum ska ge plats för spontanaktiviteter och främja livet mellan husen.

8. Demokrati, insyn och delaktighet

Kommunens mål för klimat, natur och social hållbarhet ska följas upp årligen samt göras lättillgängligt digitalt och kommuniceras till invånarna. Koldioxidbudget, utsläppstrender och tillgång till service ska visualiseras löpande och öppet. Medborgardialog ska kombineras med faktisk återkoppling, där invånare kan se hur synpunkter påverkar beslut. Hållbarhetsrådet involveras i arbetet.

- **Lyssna på medborgarna** – Miljöpartiet i Kungälv vill bli bättre på att lyssna på invånare om vad som är bäst för kommunen ur ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt perspektiv.
- **Transparens i stora projekt** – Vi vill stoppa kostnadshöjningarna i arenaprojektet och låta kommunfullmäktige återta styrningen, med oberoende granskning och kostnadstak. Kungälvs ekonomi ska hanteras med öppenhet, och kommunala bolag ska jobba efter tydliga hållbarhetsmål.

- **Medborgardialog och medborgarbudget** – Inför strukturerade dialoger där invånare kan vara med och prioritera investeringar, särskilt i stadsdelar som byggs om enligt 15-minutersstaden.

9. Befolkning, bostäder och service: tydligare balans



Befolkningstillväxten ska balanseras mot kommunens förmåga att leverera välfärd, service och infrastruktur. Nya bostadsområden ska endast utvecklas när förskola, skola, kollektivtrafik och teknisk försörjning kan säkerställas. **Barnfamiljer som flyttar till Kungälv ska garanteras förskoleplats i sitt närområde.**

- Kommunen ska införa en **bindande utbyggnadsordning** som konsekvent prioriterar förtätning i redan ianspråktaga områden framför exploatering av jordbruksmark, skog och värdefulla naturmiljöer.
- **15-minuterssamhället** ska vara en styrande princip för Kungälvs serviceorter. Det innebär att boende, arbete, handel, service, kultur, idrott och kollektivtrafik planeras samlat så att vardagen kan fungera med minskat bilberoende. Starka serviceorter skapar social sammanhållning, lokal ekonomi och ökad krisberedskap. De ger också bättre förutsättningar för småskalig näringsverksamhet, lokala mötesplatser och ett mer robust samhälle.
- **Grön infrastruktur** – Naturvärden, kolsänkor och ekosystemtjänster ska få större tyngd i samhällsplaneringen. Ett system av cykelstråk, gröna korridorer och kollektivtrafik ska knyta ihop orter och göra naturen och havet tillgängligt.

10. Kungälv ska bli bättre på att tillvarata lokala resurser

Cirkulär ekonomi och återbruk – Kommunen ska sätta mål och resurser för återbruk. Kommunen ska återbruka möbler och byggmaterial. Genom kommunal upphandling ska hållbar företag och föreningar gynnas, och fler gröna innovationer ska testas lokalt.

Gröna, cirkulära och hållbara näringar – Utveckla och stärk förutsättningar för gröna näringar som ekologiskt jordbruk, naturturism samt innovationsföretag som arbetar med hållbara lösningar och cirkularitet. Kommunen ska bli bättre på att samarbeta med lokala företagare för att stärka robustheten och minska klimatpåverkan.

Kungälvs kommun ska tillgängliggöra fler odlingslotter

11. Kungälv behöver vända politiskt blad



Ledning och styrning ska präglas av transparens, öppenhet, ansvar och långsiktig ekonomisk hållbarhet. Det behövs en omstart av den politiska ledning och styrningen. Vi vill utgå från SKRs utredningstjänst och göra en grundlig oberoende genomlysning av kommunens ekonomi och utifrån det utveckla styrning och ledning utifrån nedanstående;

- Kommunfullmäktige ska återgå till en politisk nämndorganisation och modernisera styrningen med ett miljöledningssystem (ISO 14001) samt skapa en transparent och systematisk uppföljning av kommunens mål och översiktsplan som ska visualiseras för medborgarna.
- Kommunfullmäktige ska ta fram en ny budgetprocess från grunden med hjälp av SKR och utgå från **nollbasbudgetering**, kopplad till de nya nämndernas uppdrag.
- **Arenaprojektet** ska granskas av en oberoende extern expert. Utifrån rekommendationerna ska en ny politisk inriktning för Arenaprojektet beslutas med tydliga ramar så att investeringar aldrig sker på bekostnad av skola, omsorg och annan kärnverksamhet.
- Kommunen ska fokusera på sitt kärnuppdrag, och ta ett tydligt beslut om att endast äga fastigheter för kärnverksamhet, en ny fastighetsstrategi ska utarbetas..

